

Profielen van vrije ruimte

In het Bestuurlijk Overleg Water + VRO van 11 december 2024 worden bestuurlijke intenties uitgesproken om profielen van vrije ruimte te reserveren voor toekomstige dijkversterkingen. Dit is een van de maatregelen volgend uit Water en Bodem Sturend.

In de CWK van 4 oktober heeft de CWK mandaat meegegeven aan de waterschapsdelegatie in het Bestuurlijk Overleg/Platform Waterveiligheid om positief te adviseren over het beslisdocument, mits de resultaten van de botsproeven erin verwerkt zijn en de doorwerking bij gemeenten en provincies goed geborgd is.

De resultaten van de botsproeven en de wensen van de CWK zijn verwoord in het Beslisdocument en onderliggende handreikingen.

Ten tijde van de WWK zijn de documenten nog in laatste bewerking. De documenten worden als mededeling geagendeerd in de CWK van 6 december 2024.

Resultaten botsproeven

1. Onzekerheidstoeslag

Uitkomst botsproef: voor de uitgangspunten voor de berekening van het profiel van vrije ruimte willen de waterschappen een onzekerheidstoeslag. Die bepalen we per watersysteem/gebied.

In Beslisdocument: dit is toegekend in het beslisdocument als suggestie, niet verplichtend. Er komt in het beslisdocument een steviger suggestie dat partners robuustheidstoelagen kunnen bepalen.

2. Doorwerking in ruimtelijke ordening (RO)

Uitkomst botsproef: Voor de doorwerking in RO willen de waterschappen dat de profielen op kaart worden overgenomen door provincies en gemeenten.

In Beslisdocument: Beslispunt A3 is:

Provincies en gemeenten verwijzen in respectievelijk hun omgevingsvisie en omgevingsplan naar het (geactualiseerde) profiel van vrije ruimte. Het Rijk initieert instructieregels die de verwijzing in omgevingsplannen borgen.

Er wordt verwezen naar de fysieke profielen. Het beleid in die fysieke profielen ligt bij de waterschappen vast.

3. Tijdspad

Resultaat botsproeven: het tijdspad is nog lastig. De waterschappen nemen het als streven, en zien aanpassing t.o.v. de situatie van voor 2017 al als een enorme verbetering. De provincies willen ook sneller, denken aan signaleringskaarten zodat ze in de ruimtelijke arrangementen het waterveiligheidsbelang al kunnen inbrengen.

In Beslisdocument: n.v.t.

Bespreking in Bestuurlijk Overleg/Platform Waterveiligheid

Het grootste struikelblok in de ambtelijke voorbereiding van de stukken is de samenwerking: hoe gaat dat in de praktijk uitpakken. Om het niet op tekst aan te laten komen maar op intentie, is dit geagendeerd in het Bestuurlijk Overleg Waterveiligheid op 14 oktober:

*Waar in het Kernteam **verschillend** over wordt gedacht is over hoe de actualisatie van de profielen van vrije ruimte zich verhoudt tot de brede ruimtelijke verantwoordelijkheden van provincies en gemeenten en hoe ruimtelijke doorwerking van de profielen van vrije ruimte het beste kan plaatsvinden.*

In het BO/P WV is besloten:

- BOWV concludeert dat alle partners het grote belang van PVVR's onderschrijven en dat daarbij past dat dit doorwerkt tot en met de Omgevingsplannen van de gemeenten; daarbij gaat het niet om "dubbele vaststelling" maar om verwijzing naar de PVVR's die door waterkeringbeheerders zijn vastgesteld
- BOWV concludeert dat, gezien het nationale belang, meest passend is dat het Rijk instructieregels ontwikkelt
- BOWV erkent dat de verantwoordelijkheid voor integrale regionale en locale afwegingen bij provincies resp. gemeenten ligt, maar ziet ook de noodzaak om het waterveiligheidsbelang (dus: de waterkeringbeheerder) eerder en beter op tafel te krijgen dan nu doorgaans het geval is; wat dat betreft ziet het BOWV een wederkerigheid: primaat voor vastleggen PVVR ligt bij waterkeringbeheerder (en het is zaak om provincies en gemeenten aan de voorkant te betrekken), maar primaat voor ruimtelijke afwegingen ligt bij provincies en gemeenten (en het is daarom zaak om waterschappen aan de voorkant te betrekken); zo ziet het BOWV dat de partners in goed onderling overleg – binnen de door het Rijk via de instructieregels te stellen kaders – op lokaal/regionaal niveau tot afspraken kunnen komen over medegebruik, zonder dat op voorhand één van de partners een doorslaggevende stem heeft
- BOWV wil in het Beslisdocument verhelderen dat betrokkenheid van provincies en gemeenten plaats vindt in wederzijds, onderling overleg als gelijkwaardige partners, alhoewel elk eigen rol
- BOWV wil in het Beslisdocument explicieter formuleren dat de instemming van de koepels een inhoudelijk commitment impliceert

Deze besluiten zijn verwerkt in de definitieve versie van het Beslisdocument en bijbehorende handleidingen.